

طراحی احساس‌گرا

(مطالعه موردی: مانیتور LCD)

نرگس النچری^{*}، ناتالیا طلوعی^{*}

^۱ کارشناس ارشد مهندسی صنایع، دانشکده مهندسی صنایع، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

^۲ کارشناس ارشد طراحی صنعتی، دانشکده هنرهای تجسمی، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

(تاریخ دریافت مقاله: ۸۷/۱۰/۷، تاریخ پذیرش نهایی: ۸۷/۱۲/۳)

چکیده:

با رشد فناوری، تفاوت عملکرد، کیفیت و قیمت نسبت به گذشته بسیار ناچیز است. امروزه شرکت‌ها به دنبال عاملی هستند که محصولاتشان را از محصولات رقیب تمایز نماید. توجه توأمًا به نیازهای احساسی و فیزیکی کاربران می‌تواند منجر به موفقیت محصول در بازار شود. در این راستا شناخت احساسات کاربران و استفاده از آن در طراحی محصول نقش قابل توجهی را ایفا می‌کند. هم‌چنین خلق رابطه احساسی با محصول می‌تواند یکی از عوامل تمایز در محصولات محسوب شود. استفاده از روش‌های نظام مند در طراحی می‌تواند منجر به موفقیت محصول شود، از جمله این روش‌ها می‌توان به روش مهندسی کانسی و روش گسترش عملکرد کیفیت (QFD) اشاره نمود. در این مطالعه با استفاده از مهندسی کانسی ویژگی‌های احساسی کاربران با استفاده از واژگان احساسی کانسی سنجیده و به کمک روش QFD، ویژگی‌های احساسی به مشخصات فنی محصول ترجمه شدند. به این منظور پس از بررسی نمونه‌های موجود ۴ مانیتور LCD انتخاب شدند. سپس ۴ مانیتور مذکور مورد مطالعه قرار گرفتند. این مطالعه روی ۶۸ نفر در بازه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال انجام شد. سپس تابع حاصل مورد تحلیل قرار گرفت و بر مبنای اطلاعات بدست آمده طراحی صورت پذیرفت.

واژه‌های کلیدی:

طراحی احساس‌گرا، مهندسی کانسی، گسترش عملکرد کیفیت (QFD)، مانیتور LCD.

مقدمه

کاملاً تحت تاثیر احساس کاربران قرار می‌گیرد. در این رابطه دونالد. آ. نورمن معتقد است که احساسات منفی کاربران می‌تواند روی کارآیی محصول تاثیر بگذارد و یک عملکرد ساده به عملکردی دشوار در نظر کاربر جلوه‌گر شود و بالعکس این امر هم وجود دارد یعنی احساسات مثبت کاربران نسبت به محصول سبب سهولت استفاده شود (Jeong and Lee, 2005). با وجودی که توانایی زیبایی شناسی بخش غریزی انسان‌ها است، اندازه‌گیری و کمی کردن آن کار سختی است. زیرا بین درک کاربران و زیبایی شناسی فرمی، ابهام وجود دارد. خلق تجربه خوشایند جزو نکات کلیدی در طراحی محصول است. در این راستا استفاده از روش‌های کارآمد در طراحی، می‌تواند به موفقیت محصول کمک موثری نماید. از جمله روش‌هایی که در طراحی احساس گرا کاربرد دارد، می‌توان به روش مهندسی کانسی^۱ و گسترش کیفیت عملکرد^۲ (QFD) اشاره نمود.

در بازار رقابتی و گوناگون امروز، کاربران نقش کلیدی ایفا می‌کنند. در طراحی احساس گرا، تمایلات و علائق کاربران مورد توجه قرار می‌گیرد. نیازها و تمایلات کاربران، شامل تیازهای فیزیکی و نیازهای روان‌شناسی و احساسی می‌باشد. شایان ذکر است که در بسیاری از محصولات فرم و ظاهر محصول نقش کلیدی در تصمیم گیری کاربر ایفا می‌کند (Chen and Chuang, 2004). طراحان تمی‌توانند تجربیات کاربران را پیش‌بینی نمایند. اما می‌توانند روی علاقمندی‌هایی که با تجربه آنان مرتبط است، فعالیت نمایند. در این حالت طراحان می‌توانند روی کیفیت تعامل کاربر و محصول نقش مثبتی داشته باشند (Norman, 2004). امروزه تمرکز اصلی طراحان روی رضایتمندی کاربران تسيیت به محصول می‌باشد (Schutte, 2005). اخیراً تحقیقات بسیاری روی احساسات انسان و جنبه احساسی محصولات صورت گرفته است. این مطالعات نشان می‌دهد که رضایتمندی از محصولات

مهندسی کانسی

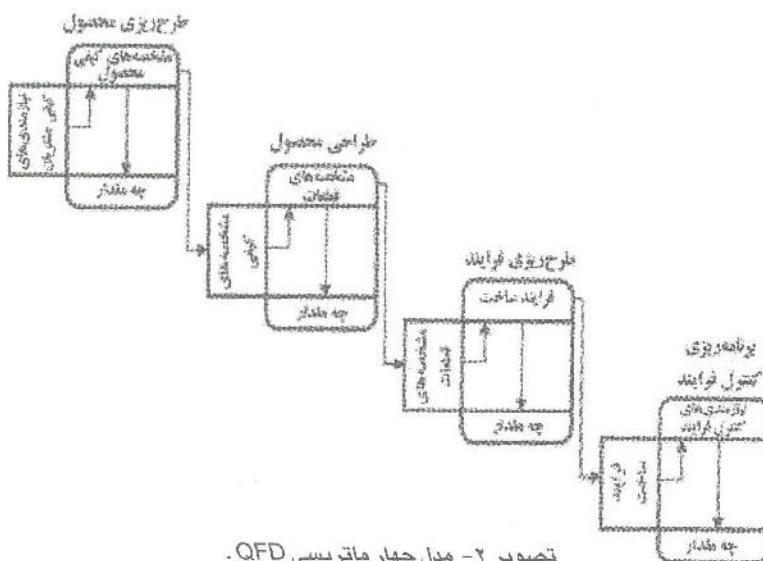
(2000). بنابراین امروزه پاسخ به نیازهای احساسی از اهمیت بیشتری برخوردار است. مهندسی کانسی قادر است با شناخت علائق و خواسته‌های مشتریان به درون آنها رسوخ کند و این همان چیزی است که در انتخاب و استفاده از محصول بسیار کاراست (Schutte, 2005).

روش گسترش عملکرد کیفیت (QFD)

روش گسترش عملکرد کیفیت از جمله روش‌هایی است که طی آن نیازها و خواسته‌ها و تمایلات کاربران به ویژگی‌های مهندسی و طراحی محصول ترجمه می‌شود (رضایی و دیگران، ۱۳۸۰). گسترش عملکرد کیفیت به عنوان یکی از روش‌های نوین مهندسی کیفیت، از مطالعه بازار و شناسایی مشتریان محصول شروع شده و در فرآیند بررسی و تحلیل خود، ضمن شناسایی خواسته‌ها و نیازمندی‌های مشتریان، سعی در لحاظ نمودن آنها در تمامی مرحل طراحی و تولید را دارد. مبنای اساس ساختار ماتریسی QFD به جداول کیفیت بر می‌گردد. جداول کیفیت برای اولین بار در سال ۱۹۷۲ در صنایع کشتی سازی کوبه توسط پروفسور یوجی آکائو^۳ به منظور طراحی تانکرهای کشتی مورد استفاده قرار گرفت (رضایی و دیگران، ۱۳۸۰).

مفهوم QFD از لحاظ تئوری به مرور بسط یافته و با بسیاری

همانطور که پیش تر آمد، امروزه طراحی محصولاتی که از لحاظ فنی و عملکردی از کیفیت بالایی بهره مند باشند و از لحاظ بصری جذاب محسوب شوند، برای موفقیت یک محصول کافی نیست. بلکه طراح می‌بایست بین مسائل واقعی و شهودی تعادل برقرار کند؛ طراحی بر مبنای کانسی دستاوردهای جدیدی است که می‌کوشد تا این تعادل را برقرار نماید (Lee et al., 2000). کانسی واژه‌ای ژاپنی است و مهندسی کانسی به ترجمه و تبدیل احساسات در طراحی محصول می‌پردازد. مهندسی کانسی از روش‌هایی است که در طراحی محصولات احساس گرا مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این روش عناصر تأثیرگذار در طراحی محصولات با رویکرد طراحی احساس گرا شناخته می‌شوند و سپس مورد استفاده قرار می‌گیرند (Schutte, 2005). در طراحی بر مبنای کانسی، آن چه حائز اهمیت است، این است که اطلاعات کیفی که از طریق مشاهده و مصاحبه بدست می‌آید به اطلاعات کمی تبدیل می‌شوند. در این روش گام اول شناسایی علائق کاربران می‌باشد. پس از شناسایی علائق و تمایلات مشتریان، این اطلاعات به صورت نشانه‌های تصویری در طراحی محصول لحاظ می‌شوند. امروزه نیازهای مردم برای رضایتمندی احساسی در حال رشد است و این نیازها می‌بایست توسط طراحان و تولیدکنندگان شناخته شود. نیازهای عملکردی و جسمی محصول به منطق و تکنولوژی بر می‌گردد که با توجه به پیشرفت‌های هر روزه، قابل برآورده ساختن است (Lee et al.,

تصویر ۲- مدل چهار ماتریسی QFD.
ماخذ: (رضایی و دیگران، ۱۳۸۵)

۱- متداول‌زی

هدف از انجام این مطالعه بکارگیری مهندسی کانسی برای جمع آوری دیدگاه های احساسی کاربران و روش گسترش عملکرد کیفیت (QFD) برای ترجمه این دیدگاه ها به مشخصات فرمی طراحی محصول است. مانیتورهای LCD جهت تشریح و نمایش ارتباط بین ابعاد احساسی و ویژگی های فرمی محصول انتخاب شده است.

۱-۱- روش شناسی مطالعه

این مطالعه در ۵ مرحله به منظور یافتن مشخصات طراحی بر اساس شاخص های احساسی کاربران صورت گرفته که به شرح ذیل می باشد:

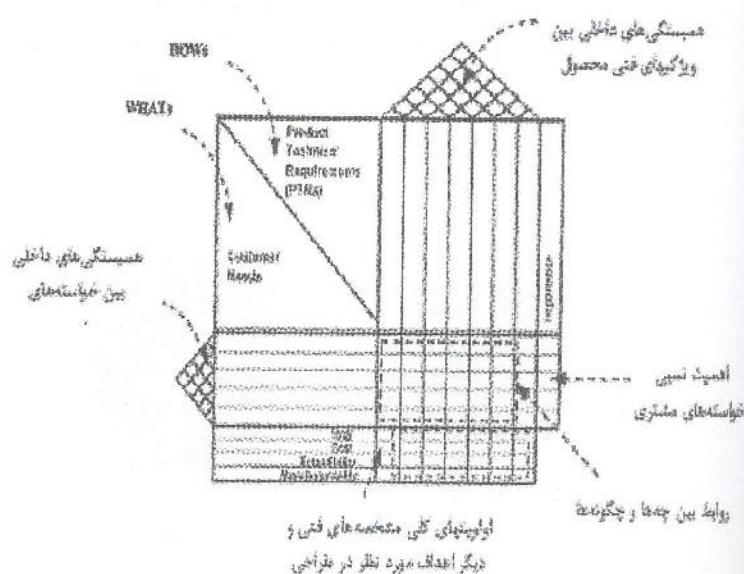
- ۱- بررسی نمونه های موجود و انتخاب نمونه هایی از محصول جهت مطالعه
- ۲- بررسی ویژگی های احساسی کاربران با استفاده از واژگان کانسی
- ۳- جمع آوری و تحلیل یافته های حاصل از نظرسنجی
- ۴- توسعه یافته ها و تبدیل آنها به ویژگی های طراحی
- ۵- طراحی محصول

بررسی نمونه های موجود و انتخاب نمونه هایی از محصول جهت مطالعه

مدل های مختلف محصول مورد بررسی قرار می گیرند و مدل هایی که شامل ویژگی های مختلف باشند و شباهت کمتری نسبت به هم دارند جهت ارزیابی و ارتباط ویژگی های مختلف احساسی انتخاب می شوند. انتخاب مدل های مختلف محصول با استفاده از روش های مختلف کمی و کیفی از جمله تحلیل خوشای صورت می گیرد. تحلیل خوش ای روشنی است آماری که

از زمینه های دیگر همچون مهندسی همزمان (krishnaswamy and Elshennwy, 1992)، سیستم های پشتیبانی تصمیم گیری (Xinli and Shuju, 1995)، تریز^۱ (نظریه حل خلاقالنه مساله) Yamashina (et al, 2002)، مهندسی کانسی (Chen and Chuang, 2004)، پیوند QFD در طراحی محصول می توان به موارد زیر اشاره نمود: در طراحی دایناسورهای پارک ژوراسیک (Blot and Mazur, 1999)، پیچال هوشمند (Kurt et al, 2006) و فرش دستیاب (Ahmadi and Zegordi, 2002) اشاره نمود که در طراحی آنها بیشتر الزامات عملکردی محصول مورد توجه قرار گرفته است. در طراحی قوری (النجری و دیگران، ۱۳۸۵) نیز از تکنیک QFD استفاده گردیده است که الزامات بصری و زیبایی در آن مورد توجه قرار گرفته است.

QFD از دیدگاه آکائو، فرایتدی مشتمل بر بررسی سی ماتریس می باشد که بنا به نیاز از تعدادی یا تمامی آنها در تجزیه و تحلیل داده های طراحی محصول استفاده می شود. نگرش ماکاکه که او لین بار در آمریکا توسط دونالد کلارزنگ^۲ و در شرکت فورد مطرح شد شامل چهار ماتریس پیوسته است که به ترتیب عبارتند از: طرح ریزی محصول (خانه کیفیت)^۳، طراحی محصول^۴، طرح ریزی فرآیند^۵ و برنامه ریزی کنترل فرآیند^۶. آخرین مدل معروف و عمومی (QFD) ارایه شده توسط فوکوهارا^۷ شامل هجده ماتریس می باشد که او لین بار در شرکت تویوتا^۸ ژاپن مورد استفاده قرار گرفت. به هر حال با وجود دیدگاه های متفاوت در مورد QFD دو دیدگاه چهار ماتریسی و سی ماتریسی از اقبال بیشتری نسبت به سایر دیدگاه ها برخوردار شده است. با وجود تفاوت هایی که در روش های مختلف QFD وجود دارد منطق و فلسفه همه آنها یکی بوده و نقطه شروع اکثر آنها ماتریسی موسوم به "خانه کیفیت" است (رضایی و دیگران، ۱۳۸۵) (تصاویر ۱ و ۲).

تصویر ۱- نمونه ای از ماتریس خانه کیفیت.
ماخذ: (رضایی و دیگران، ۱۳۸۵)

الزامات طراحی مرتبط با مشخصات زیبایی شناسی و روانشناسی یک محصول و یک اثر تجسمی تا حدود زیادی به شناختن و درک کردن عناصر هنرهای تجسمی دارد. عناصر و نیروهای بصری در هنرهای تجسمی به دو بخش کلی تفسیم می‌شوند: بخشی که با قدر به طور فیزیکی و ملموس سروکار دارد و همان عناصر بصری محسوب می‌شوند. مثل خط، سطح، رنگ، شکل، بافت، اندازه، تیرگی و روشنی. بخش دیگر کیفیات خاص بصری هستند که حاصل بکار بردن عناصر بصری می‌باشد از قبیل تعادل، تناسب و هماهنگی و کنتراست که به نیروهای بصری یک اثر استحکام می‌بخشد. در این مطالعه با استفاده از واژگان کانسی (مشخصات احساسی کاربر) در سطوحها و مشخصات فرم (ویژگی‌های فیزیکی) در ستون‌های ماتریس خانه کیفیت، ارتباط بین احساسات و مشخصات فرم محصول سنجیده شد.

۲- مطالعه موردی

جهت تشریح الگوریتم پیشنهادی، مانیتورهای LCD و نمونه‌ای به حجم ۶۸ نفر از دانشجویان دانشگاه تهران انتخاب گردیده است. حجم نمونه از رابطه زیر مشخص شده است.

$$(a=0.1, e=0.1, p=0.5 \text{ و } n = \frac{z_{\alpha/2}^2 \cdot p \cdot q}{e^2})$$

۱-۲- بررسی نمونه‌های موجود و انتخاب نمونه‌هایی از محصول جیت مطالعه

باتوجه به تنوع مانیتورهای LCD در بازار، لیستی از سری‌های مختلف تولید شده در بازار، تهیه گردید. از هر سری، مانیتوری که ویژگی‌های بارزتری را نسبت به بقیه مانیتورهای هم سری خود دار بود، یک مانیتور به عنوان نماینده انتخاب شد. در نهایت ۴ مانیتور که ویژگی‌های فرمی متفاوت تری نسبت به یکدیگر داشتند با استفاده از کارشناسان این زمینه انتخاب گردیدند (تصویر ۲).

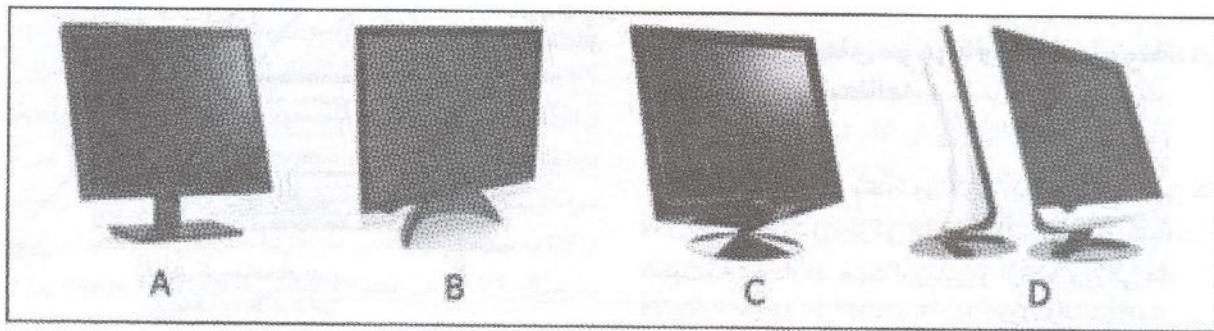
مجموعه‌ای از اعضاء را بر حسب اندازه همانندی میان آنها خوش می‌کند. بنابراین هر خوش‌گروهی است که اعضاء تشکیل دهنده آن بیشترین همانندی را با یکدیگر و بیشترین اختلاف را با اعضاء تشکیل دهنده گروه‌های دیگر دارند (النجری و دیگران، ۱۳۸۵).

بررسی ویژگی‌های احساسی کاربران با استفاده از واژگان کانسی

واژگان کانسی، کلماتی هستند که ویژگی‌های محصول را شرح می‌دهند. برای جمع آوری دیدگاه‌های کاربران و اطلاع از جزئیات احساسات کاربران در مورد فرم محصول، به کمک مصاحبه با کاربران و کارشناسان، کتب، مجلات و رسانه‌ها واژگانی برای توصیف احساسی محصول پیشنهاد می‌گردد. سپس واژگان گردآوری شده مورد بررسی قرار می‌گیرند و دستیابی می‌شوند در ادامه برای ایجاد ساختار کانسی واژه یا واژگانی به عنوان نماینده از هر دسته انتخاب می‌شوند.

جمع آوری و تحلیل یافته‌های حاصل از نظر سنجی
دیدگاه‌ها و احساسات کاربر نسبت به مدل‌های محصول، توسط پرسشنامه‌ای شامل تصویر سه بعدی مدل‌های انتخابی محصول و واژگان انتخابی کانسی سنجیده می‌شود. پرسشنامه‌ها در اختیار کاربران قرار می‌گیرند و از آنها خواسته می‌شود که اهمیت هر مشخصه احساسی را با امتیازات نشان دهد.

توسعه یافته‌ها و تبدیل آنها به ویژگی‌های طراحی
اولین مرحله از رویکرد چهار ماتریسی، QFD، با عنوان طرح‌ریزی محصول با تکمیل ماتریسی موسوم به خانه کیفیت صورت می‌پذیرد. جدول کیفیت ابزاری قدرتمند برای ترجمه ندای مشتری و خواسته‌های کیفی از محصول به خصوصیات فیزیکی می‌باشد که به نحو قابل توجهی لحاظ نمودن آنها در محصول توسط طراح وجود دارد. با استفاده از اصول زیبایی‌شناسی در طراحی و نظرات و سلایق کاربر و نظر کارشناسان الزامات طراحی تعریف و طبقه‌بندی می‌گردد و در ماتریس خانه کیفیت قرار می‌گیرد.

تصویر ۳- مانیتور مورد مطالعه.
(ماخذ: نگارندگان)

بصری بدست آمد و وزن هر یک از مشخصات فرمی، با توجه به ارتباط خصوصیت مورد نظر با مدل های مانیتور، تعیین گردید. رابطه میان هر خصوصیت فرمی به صورت ۱ و ۰ مشخص شد که نمایانگر داشتن و یا عدم داشتن آن خصوصیت بود. بنابراین وزن مطلق هر خصوصیت فرم به صورت زیر محاسبه گردید، که در آن رابطه میان خصوصیات فرم و مدل های انتخابی و درجه اهمیت واژگان کانسی در هر مدل بود (جدول ۲).

۳- یافته ها

با استفاده از واژگان کانسی (مشخصات احساسی کاربر) در ستون ها و مشخصات فرم (ویژگی های فیزیکی) در سطرهای ماتریس خانه کیفیت، ارتباط بین احساسات و مشخصات فرم محصول سنجیده می شود. خانه هایی از ماتریس که بیشترین و یا کمترین مقدار، را دارا هستند، نشان دهنده شدت یا عدم تصور مشتری از ویژگی احساسی با توجه به ویژگی فرمی آن محصول است. این بدان معنا است که هر واژه با ویژگی فیزیکی معینی ارتباط دارد. این واژگان بیانگر احساساتی است که به واسطه ویژگی های محصول به مشتری منتقل می شود. به عنوان مثال واژه باوقار که بیانگر احساس مشخصی است، بواسطه استفاده از خطوط عمود و افق در محصول تمود پیدا می کند و واژه بازیگوش نیز که احساس دیگری را در مشتری ایجاد می کند، به واسطه خطوط منحنی هندسی منظم ایجاد می شود. و یا واژگان قوی و محکم بواسطه استفاده از خطوط عمود و افق در محصول تمود پیدا می کند و واژه مهربان نیز که احساس دیگری را در مشتری ایجاد می کند، به واسطه خطوط منحنی هندسی ایجاد می شود.

۴-۲- بررسی ویژگی های احساسی کاربران با استفاده از واژگان کانسی

ابتدا تمام واژگانی که به گونه ای محصول را شرح می دادند از منابع مختلف نظریه کاربران، رسانه ها، کتب و مجلات و کارشناسان جمع آوری شدند. تعداد اولیه این واژگان ۱۰۸ واژه بود. واژه های مورد بررسی به ۲۰ جفت واژه که نشان دهنده حداقل و حداقل صفتی در محصول بود تقلیل یافت و در نهایت ۹ جفت واژه که اهمیت و شهود بیشتری در محصول داشتند انتخاب گردید. این واژگان عبارتند از:

ساده- اشرافی (تجملی)، جالب توجه (دلچسب)- یکنواخت، باوقار- بازیگوش، سنتی- مدرن، مهربان و ملایم- قوی و محکم، معمولی- منحصر بفرد، ساده- پیچیده، گنجکاو گننده- صریح و واضح، رسمی- غیررسمی.

۴-۳- جمع آوری و تحلیل یافته های حاصل نظر سنجی

پرسشنامه ای شامل تصاویر سه بعدی از ۴ مانیتور به همراه لیستی از جفت واژگان متصاد برای ارزیابی هر یک از آنها، در اختیار کاربران قرار گرفت و از آنها خواسته شد که به هر جفت از صفات موجود امتیاز بین ۱- ۵ دهند در حالیکه امتیاز ۱ نمایانگر تصور کمی از وجود صفت سمت راست و ۵ تصور خیلی زیاد از وجود صفت سمت چپ از جفت صفات می باشد. در این مرحله با استفاده از ماتریسی که سطرهای آن مدل های انتخابی و ستون های آن واژگان احساسی کانسی می باشد، میزان تصور هر صفت در آن محصول سنجیده می شود (جدول ۱).

۴-۴- توسعه یافته های حاصل از نظر سنجی به ویژگی های طراحی

ویژگی های فرمی محصول با استفاده از عناصر و کیفیات

جدول ۱- میزان تصور هر صفت در محصول.

ویژگی های فرمی	آرایه هایی	آرایه هایی	آرایه هایی	آرایه هایی					
مدل ها	واژگان	A	B	C	D	میزان تصور هر صفت در محصول			
Mدل A	4.22	4.01	4.42	1.89	2.10	1.56	4.08	4.42	4.44
Mدل B	2.60	1.90	2.82	3.60	3.42	3.53	2.39	2.26	2.47
Mدل C	2.86	2.50	3.38	2.69	2.54	2.46	3.39	3.35	3.76
Mدل D	1.86	1.72	2.31	3.86	3.67	3.75	2.69	2.14	2.58

(ماخذ: نگارندهان)

$$w_j = \sum_{i=1}^n W_i d_{ij}$$

جدول ۴- یافته‌های حاصل از نظرسنجی.

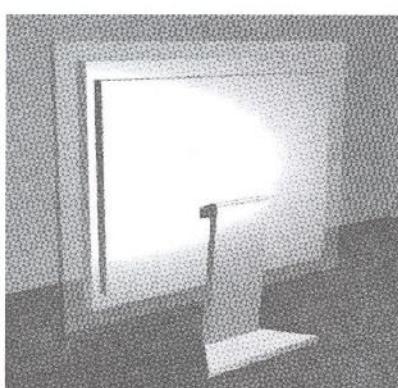
		وازگان کانسی				ویژگی‌های فرم									
		A	B	C	D	نمودار آشنا	ستونی - مدلزن	نمودار پیچیده	نمودار چهار یکم	میزان قوی و محکم	تکنیک اکانتنده - صورت	پوچار - یازگوش	معمولی - منحصر به فرد	(سمی) غیر رسمی	
تحویل اتصال	با واسطه شکل هندسی غیر منظم	۰	۰	۰	۱	۱.۸۶	۱.۷۲	۲.۳۱	۳.۸۶	۳.۶۷	۳.۷۵	۲.۶۹	۲.۱۴	۲.۵۸	
	با واسطه شکل هندسی منظم	۱	۰	۰	۰	۴.۲۲	۴.۰۱	۴.۴۲	۱.۸۹	۲.۱۰	۱.۵۶	۴.۰۸	۴.۴۲	۴.۴۴	
پایه به بند	بی واسطه	۰	۱	۱	۰	۵.۴۶	۴.۴۰	۶.۲۰	۶.۲۹	۵.۹۶	۵.۹۹	۵.۷۸	۵.۶۱	۶.۲۳	
	خطوط شکسته	۰	۰	۱	۰	۲.۸۶	۲.۵۰	۳.۳۸	۲.۶۹	۲.۵۴	۲.۴۶	۳.۳۹	۳.۳۵	۳.۷۶	
فرم کلی	خطوط عمود و افق	۱	۰	۰	۰	۴.۲۲	۴.۰۱	۴.۴۲	۱.۸۹	۲.۱۰	۱.۵۶	۴.۰۸	۴.۴۲	۴.۴۴	
	منحنی هندسی منظم	۰	۱	۰	۰	۲.۶۰	۱.۹۰	۲.۸۲	۳.۶۰	۳.۴۲	۳.۵۳	۲.۳۹	۲.۲۶	۲.۴۷	
	منحنی هندسی نامنظم	۰	۰	۰	۱	۱.۸۶	۱.۷۲	۲.۳۱	۳.۸۶	۳.۶۷	۳.۷۵	۲.۶۹	۲.۱۴	۲.۵۸	
	خطوط عمود و افق	۱	۰	۰	۰	۴.۲۲	۴.۰۱	۴.۴۲	۱.۸۹	۲.۱۰	۱.۵۶	۴.۰۸	۴.۴۲	۴.۴۴	
پایه	منحنی هندسی منظم	۰	۱	۱	۰	۵.۴۶	۴.۴۰	۶.۲۰	۶.۲۹	۵.۹۶	۵.۹۹	۵.۷۸	۵.۶۱	۶.۲۳	
	منحنی هندسی نامنظم	۰	۰	۰	۱	۱.۸۶	۱.۷۲	۲.۳۱	۳.۸۶	۳.۶۷	۳.۷۵	۲.۶۹	۲.۱۴	۲.۵۸	
	غیر قابل رویت	۱	۰	۰	۰	۴.۲۲	۴.۰۱	۴.۴۲	۱.۸۹	۲.۱۰	۱.۵۶	۴.۰۸	۴.۴۲	۴.۴۴	
	قابل رویت هندسی	۰	۱	۰	۰	۲.۶۰	۱.۹۰	۲.۸۲	۳.۶۰	۳.۴۲	۳.۵۳	۲.۳۹	۲.۲۶	۲.۴۷	
کلید پاور	قابل رویت شکسته	۰	۰	۱	۰	۲.۸۶	۲.۵۰	۳.۳۸	۲.۶۹	۲.۵۴	۲.۴۶	۳.۳۹	۳.۳۵	۳.۷۶	
	قابل رویت منحنی نامنظم	۰	۰	۰	۱	۱.۸۶	۱.۷۲	۲.۳۱	۳.۸۶	۳.۶۷	۳.۷۵	۲.۶۹	۲.۱۴	۲.۵۸	
	جمع					۴۶.۲	۴۰.۵	۵۱.۷	۴۸.۲	۴۶.۹	۴۵.۲	۵۰.۲	۴۸.۷	۵۳.۰	

(ماخذ: نگارندگان)

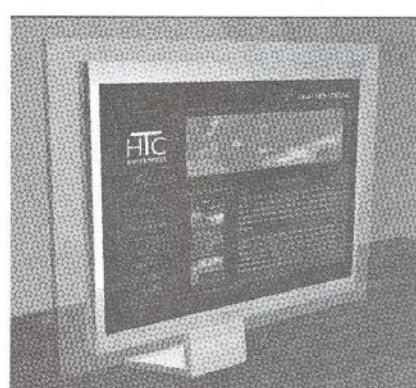
فرمی از جدول یافته‌ها استخراج شد و در طراحی محصول لحاظ گردید. با استفاده از این روش یک مانیتور جهت استفاده در فضاهای رسمی طراحی دیگری جهت استفاده در فضاهای خانگی و غیر رسمی مانیتور گردید (تصاویر ۴ و ۵).

۴- طراحی محصول

با توجه به اطلاعات بدست آمده، طراحی صورت پذیرفت. در فاز طراحی ویژگی‌های فرمی محصول با استفاده از عناصر و کیفیات بصری بدست آمده و با توجه به وزن هر یک از مشخصات

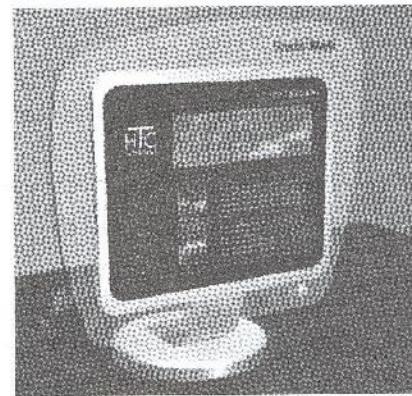
تصویر ۵- مانیتور جهت استفاده در فضاهای رسمی.
(ماخذ: نگارندگان)

تصویر ۶- مانیتور جهت استفاده در فضاهای رسمی.
(ماخذ: نگارندگان)

تصویر ۷- مانیتور جهت استفاده در فضاهای خانگی.
(ماخذ: نگارندهان)

تصویر ۸- مانیتور جهت استفاده در فضاهای خانگی.
(ماخذ: نگارندهان)

نتیجه

پس از آن واژگان مورد تحلیل و بررسی قرار گرفت. سپس هروژه با ویژگی‌های فیزیکی مشخصی ارتباط پیدا نمود. در این مطالعه بین واژگان و ویژگی‌های فیزیکی محصول ارتباط مشخصی مشاهده شد. به عنوان مثال استفاده از خطوط عمود و افق با واژگانی نظیر ساده، سنتی، معمولی و رسمی ارتباط پیدا کرد و یا استفاده از خطوط منحنی منظم با واژگانی نظیر مهرجان، مدرن و بازیگوش ارتباط یافت، در سایر واژگان نیز همین ارتباط بین واژه و ویژگی‌های فیزیکی محصول حاصل شد. سپس بر مبنای اطلاعات بدست آمده طراحی صورت پذیرفت.

در این مطالعه از روش گسترش عملکرد کیفیت QFD، که روش ساختار یافته‌ای جهت ترجمه خواسته‌های مشتری به مشخصات فنی محصول است استفاده شد. همچنین مهندسی کانسی جهت یافتن ویژگی‌های احساسی مشتریان مورد استفاده قرار گرفت. این ویژگی‌های احساسی شامل آن دسته از مشخصات ظاهری است، که به راحتی توسط مشتریان قابل بیان نیست. هدف از انجام این مطالعه یافتن ارتباط بین ویژگی‌های احساسی و ویژگی‌های فیزیکی محصول بوده است. به همین منظور ابتدا مدل‌های مختلف محصول در اختیار کاربران قرار گرفت و آنها هر یک از مدل‌هارا توسط واژگان احساسی کانسی ارزیابی نمودند.

پی‌نوشت‌ها:

- .Kansei Engineering ۱
- .Quality Function Deployment ۲
- .Yoji Akao ۳
- .Theory of Inventive Problem Solving (TIPS- TRIZ) ۴
- .Clausing D ۵
- .Product Planning (House of Quality) ۶
- .Product Design ۷
- .Process Planning ۸
- .Product Planning ۹

فهرست منابع:

- النچری، ن.، اولیاء، م.، خداداده، ی.، (۱۳۸۵)، مطالعه اثرات و خواسته های مشتری در طراحی صنعتی محصول، اولین کنفرانس بین المللی استراتژیها و تکنیک های حل مساله، تهران.
- رضایی، ک.، هوشیار، محمد و آشتیانی، حمید رضا، (۱۳۸۰)، رویکردی مشتری مدار به طرح دیزی و بهبود کیفیت محصول، چاپ اول، انتشارات آنتا، تهران.

- Ahmadi, A. and Zegordi, S.H. (2002), *Application of Quality Function Deployment to the Design & Production of Persian Hand-made Carpet*. Symposium on QFD, Germany
- Blot, A. and Mazur, G.H.(1999), *Jurassic QFD: Integrating Service and product Quality Function Deployment*, The Eleventh Symposium on Quality Function Deployment, Michigan
- Chen, Chun-Chih, Chuang, Ming-Chuen(2004), *A Users' Kansei Evaluation System Based on Product Form Features and Feature Composition*, Institute of Applied Arts, National Chiao-Tung University, Taiwan
- Jeong, S and Lee, k.(2005), *The Effect of the Usability of Products on Users Emotion*, International Design Congress, Taiwan, 1- 4 Nov.
- Krishnaswamy, G.M., Elshennwy, A.K.(1992), Concurrent Engineering Deployment, *Computers & Industrial Engineering*, Vol 23, No. 14.
- Kurt, A., Berter Tae, G.Yang & Ishii, K. (2006), *Preliminary Design of Amorphous Products*, ASME International Design Engineerin Technical Conferance and Information in Engineering Conference, USA.
- Lee, Seung, Harada, Akira, and Stappers, Pieter (2000), *Pleasure with Products: Design based on Kansei*, Delft University, Netherland.
- Norman, Donald (2004), *Emotional design*, published on www.portal.acm.org.
- Schutte, Simon (2005), *Designing Feelings into Products*, M.S. Thesis, Linkoping University, Sweden.
- Xinli, Zh., Shuju, R. (2005), A Kind of Decision Support System Based on and Extend QFD, *High Technology Letters*, Vol 6, No. 5 .
- Yamashina, H., Ito, H. & Kawada, H.(2002), *Innovative Product Development Process by Integrating QFD and TRIZ*, Taylor & Francis, VOL 40, NO 5.